

FRIEDERICUS JAEGER

Dissertatio de keratonyxidus usu

de Haykul
Viennae
1812

EOD – Millionen Bücher nur einen Mausklick entfernt! In mehr als 10 europäischen Ländern!

Danke, dass Sie EOD gewählt haben!

Europäische Bibliotheken besitzen viele Millionen Bücher aus der Zeit des 15. – 20. Jahrhunderts. Alle diese Bücher werden nun auf Wunsch als eBook zugänglich – nur einen Mausklick entfernt. In den Katalogen der EOD-Bibliotheken warten diese Bücher auf Ihre Bestellung - 24 Stunden täglich, 7 Tage die Woche. Das bestellte Buch wird für Sie digitalisiert und als eBook zur Verfügung gestellt.

Machen Sie Gebrauch von Ihrem eBook!

- Genießen Sie das Layout des originalen Buches!
- Benutzen Sie Ihr PDF-Standardprogramm zum Lesen, Blättern oder Vergrößern. Sie benötigen keine weitere Software.
- *Suchen & Finden*: Mit der Standardsuchfunktion Ihres PDF-Programms können Sie nach einzelnen Wörtern oder Teilen von Wörtern suchen.*
- *Kopieren & Einfügen* von Text und Bildern in andere Anwendungen (z.B. Textverarbeitungsprogramme)*

* Nicht in allen eBooks möglich.

Allgemeine Geschäftsbedingungen

Mit der Nutzung des EOD-Services akzeptieren Sie die allgemeinen Geschäftsbedingungen. Die Benutzung erfolgt ausschließlich für private nicht kommerzielle Zwecke. Für alle anderen Zwecke kontaktieren Sie bitte die Bibliothek.

- Allgemeine Geschäftsbedingungen in Englisch: <http://books2ebooks.eu/odm/html/muw/en/agb.html>
- Allgemeine Geschäftsbedingungen in Deutsch: <http://books2ebooks.eu/odm/html/muw/de/agb.html>

Weitere eBooks

Schon über 30 Bibliotheken in mehr als 12 europäischen Ländern bieten diesen Service an.

Finden Sie weitere Bücher zur Digitalisierung: <http://search.books2ebooks.eu>

Mehr Information: <http://books2ebooks.eu>

Institut für Geschichte der Medizin
Wien

D 2.876

6

Friederici Jaeger
D i s s e r t a t i o
d e
K e r a t o n y x i d i s
u s u.

K

illu

pr

it

In

D i s s e r t a t i o

d e

K e r a t o n y x i d i s

u s u

q u a m a n n u e n t i b u s

Illuſtriſſimo ac Magnifico Domino Praeſide

et Directore, ac Clariſſimis

D. D. Professoribus,

pro facultate praxeos medicae in ditionibus aſtriacis

exercendae, rite obtinenda

in Antiquiſſima ac Celeberrima Uniuerſitate

Vindobonenſi,

diſquiſitioni publicae ſubmittit

F r i e d e r i c u s J a e g e r

Medic. et Chirurgiae Doctor Kirchbergensis.

In Theſes adnexas diſputabitur in Uniuerſitatis

aedibus die 24. Menſis Decembris 1812.

Viennae Typis Antonii de Haykul.

M. DCCC. XII.

2019/5775
MED. KLINIK

des

HERATHES PROF. v. BANGENBERG

D 2876 f

Classical

Restoration

of the

of the

of the

of the

of the

of the

of the

of the

of the

of the

of the

of the

of the

JB

of the

of the

Perillustri, Celeberrimo

a c

Doctissimo Domino Domino

V i r o M a x u m o

Georgio Josepho Beer

Professori Ophthalmiatricae

in Universitate Vindobonensi publico, extraor-
dinario, Facultatis Medic. Sodali, Caesar. Re-
gio egenorum oculistae, societatis eruditorum
Göttinganae membro correspondenti: atque
humanitatis, quae Pragae est,
honorario.

Perenne moderatori suo grati animi monimentum.

D. D. D.

Erasmus, Erasmus

Erasmus, Erasmus

Erasmus, Erasmus

Erasmus, Erasmus

Erasmus, Erasmus

Erasmus, Erasmus

Erasmus, Erasmus

Erasmus, Erasmus

Erasmus, Erasmus

Erasmus, Erasmus

Erasmus, Erasmus

Erasmus, Erasmus

Erasmus, Erasmus

Erasmus, Erasmus

Erasmus, Erasmus

Erasmus, Erasmus

Erasmus, Erasmus

Erasmus, Erasmus

Erasmus, Erasmus

Erasmus, Erasmus

Erasmus, Erasmus

Erasmus, Erasmus

Erasmus, Erasmus

Erasmus, Erasmus

Erasmus, Erasmus

Erasmus, Erasmus

Erasmus, Erasmus

Erasmus, Erasmus

Perillustris, Celeberrime

a c

Doctissime Domine Domine

V i r M a x u m e !

Gratitudine totus quantus dimanans
TIBI, moderatur charissime, TIBI in-
quam, cui, quaequae oculisticae in cam-
po novi, unice in acceptis refero; pro
sapienti, pro paterno, quo academico
curriculo meo hic loci gavisus sum, ductu
intimas grates hisce publice offerre prae-
sumo. Mihi quamdiu spiritum duxero,
pectore numquam quidem excides.

Utinam tam dedicatione, quam obla-
ti materia TIBI complacuissem. TUUM
enim mereri annutum, mihi intensissimum
studium. Vale et fave

devinctissimo Auctori.

Praefatio.

Opella haec, cur in lucem prodeat, titulus locet. Num thema propositum solverim? numque operam plane perdiderim? artis periti arbitrentur. In elaboratione, quam fieri poterat, brevissimus, mea, quae in re opinio esset, proponere, praeprimis contendi. Ex re omnino fuisset, tum quod et ordo id postularet, tum, ut pusculum completius evaderet, quid pro antiquioribus cataractam operandi methodis, quidem contra eas pugnet, ubi indicatae sint, ubi non, ut de Karatonyxide factam pro-

ferre. Verum tanta extensio non fuit in votis. Quare historicum; quod de illis attuli, in praesentia ut introductionem in hanc judices considerent, opto.

Præfatio

Obscuratio quaevis in oculi camera posteriori pupillam inter ac tunicam hyaloideam conspicua, seu illa lentis sit, seu aquulae (vaporis) Morgagnii, capsulaevae demum haec continentis, quae visum pro parte, aut ex integro tollit, cataracta audit, vel suffusio.

Morbus hicce, generi humano canissima inde ab antiquitate notus, ex eo, quod evolutionis suae, visui invidiae, opus, sensus, quo gaudemus, nobilissimi jactura perficiat; obiectum sedulo naturae curiosorum scrutinio nullo non tempore omnino sistebat, sane gravissimum. Nihilominus tamen et saecula effluxere, quibus medicorum milleni ferventi industria, menteque sublimi tenebrosum in organismum claritatem, in laesum novam fundebant vitam, donec ex oculo aprico plane tradito nox et crassa caligo dispulsae fugerent, evanescerent.

Praescindendo enim ab iis, quae tempus, quae intellectus sua ipse continuo in viscera saeviens, implacabili cum ratione perplexus pugna protulerit, causticissimisea pingas, licet, coloribus; mirum tamen est, altaque memoria dignum manebit, fieri qui potuerit, ut plane

ibi, ubi omnia sensibus prorsus apertissime patent, ubi cuncta limpidissima claritate liquent, tamdiu abstrusa praevaleret obscuritas, atque circa ea, quae, quod eveniant quotidie, ipsa personant, in novissimam usque omnis obmuerit aetas.

Ac praeceteris quidem in historiam cataractae adtenti advertamus, ut quamdiu animus pelliculam in oculo recenter nasci, qua hic ab officio suspendatur, hallucinatus, videamus.

Unde Celsus 1) „Igitur vel ex morbo vel ex ictu concresecit humor sub duabus tunicis, qua locum vacuum esse proposui.“

Opinione porro, qua lentem crystallinam proprium visus organon esse 2) antiquitus credebant, diu praeoccupata scrutantis mens, in hujus turbatione causam passionis quaerere neglexit. Nec vero cognitionum anatomicarum defectum horum culpaveris, fallax, quam de usu, destinationeque partium conceperant, mens delusit. Quod Rhazen 3) ille celeberrimus facto testatur insigni, qui senili aetate visu per cataractam orbis, chirurgum, ex eo, quod quaestionem, quot numero tunicis oculus constaret? diluere nequiret, ab instituenda, quam paraverat, cataractae operatione ultro prohibuit. — Verum haec transeant. Ast et posteaquam anno 1604 Kepplerus pervestigato, quid lens sibi

1) Aur. Corn. Cels. de medicina libr. 7, pag. 433.

2) Aur. Corn. Cels. l. c. pag. 432.

3) Albufarag. histor. dynast. pag. 291.

in oculo velit, hanc radiis lucis frangendis unite deservire definiverat, retinamque, ut proprium visionis focus sua in jura introduxerat, integrum adhuc praeter lapsum est saeculum; universi donec convincerentur, obscuracionem lentis in plaga comparentem non neoformatam esse tunicam, verum morbo crystalli, ejusve capsulae, niti.

Esto vero is fuerit rerum status per saecula, naturaque, sedesque mali medicos latuerit; minus tamen eos fugiebant, media et modus, quibus malo propugnato turbatam oculi functionem pristinae restituerent integritati.

Nam silentio praetermissis inanibus cataractam efformatam vel saltem evolutionis in opere versantem (paucissimis fors exceptis casibus) medicamine in universum systema aut in oculi compagem speciatim agente, impetendi conatibus, novisse jam antiquissimos medentes depressione ac extractione, hunc profligare morbum, adeo: ut neutiquam evictum sit, utri harum jus praemogeniturae rectius competat? sequentia statuunt: et quidem:

Autillus 1) primus post Christum natum non solum propositae, verum et reapse factae cataractae extractionis meminit, hancque cataractam operandi methodum, quamdiu ista parva est, commendat, majorem autem, quin et oculi humores simul profluerent, extrahi non posse autumans.

1) Rhazen Cont, libr. II. Venet, 1506.

Avicenna 1) depressionem suadens; ait audere quidem chirurgos extractionem, sibi vero tentamen hoc nimis periculosum videri.

Avenzoar 2) extractione prorsus rejecta depressionem laudat; indicio utramque operandi methodum sibi notam fuisse.

Jam vero etiamsi haec methodus, prouti hinc concludi potest, minus usitata fuerit, quam depressio, etiamsi certa definitaque rationis, qua priscis peragereetur, destituamur traditione, majorumque artis nostrae volumina adeo parcam de ea mentionem injecerint, ut subsequis saeculis penitus periret, nullus tamen vel inventae illius gloriam, cui passim adscribitur, adscribe aetati vel Davielem verum extractionis adorabit autorem. Omnibus autem transectam, per corneam cataracta educabatur; adeo ut re principali perfecte iidem, in exsequendo aequae, ac ea denuo rediviva, Daviel, Wenzel, Barth, Beer ab invicem speciali artificio divergunt, oppido diversi. Restaurandae vero extractioni nulla sane epocha magis secunda exquiri potuisset ea, qua Daviel, suam divulgans methodum, successu adeo felici universos attentos reddidit. Depressioni enim, eorum unice familiari adeo diffidebant, ut eam operationum chirurgicarum maxime dubiam haberent, immo in arte principibus 3) adeo infamis evaderet, ut eam penitus desederendam statuerent, cum ex ea nihil boni expectandum, mala vero plurima, et ipsa quidem bulbi destruc-

1) Razen Kanon. libro III.

2) Avenzoar Thesis. lib. I. tr. III. c. 22. p. 82.

3) Heisters Chirurgie pag. 261.

tio dirissimis sub doloribus certa fere pertimescenda; siquidem e centum cataractosis vix uni gaudium contigit visus per eam recuperati.

Quid jam talibus rerum adjunctis potuit evenire magis consentaneum, quam ut extractio, eventu tanto praestantior (Daviel enim e 206. cataractosis, quibus suffusio extracta, 182 diem rediisse nunciavit: 1) ambabus excepta, plurimis repeteretur, quo factum, ut unitis maximorum ejus aevi virorum viribus ac subsequae aetatis indefesso studio simplicatis ad eam requisitis instrumentis modoque eam instituendi emendato ad eam mox eveheretur perfectionem, qua hodierni illam exercent, non quidem eum adhuc nacta gradum, ut desieria expleret, tam sublimis tamen emineat, ut eam vel assequi, methodorum alia, laudabili ceterum contentione non obstante, usque potuerit nulla?

Quantum vero extractio ipsam per depressionem creverit, quantumque huic per illam accesserit? cataractam operandi methodorum abunde propalat historia. Enimvero haec repugnante licet extractionis luculenta praecellentia, minime neglecta; simplicior namque perfectuque quod facilius esset, e contrario vero dextera, aptaque, quam extractio deposcit manus, juncta nihilominus infelici hujus non raro eventu, eam porro non sustinere solum, verum, ut excoleretur quoque, animos magis incendunt atque sic jam Willburgii ingeniosam per

1) Sabatier's Lehrbuch der pr. Wundarzney 2. Band.

ideam 1) de cataracta non recte deprimenda, sed in corpus vitreum reclinanda non parum profecit, verum, et magis exculta per Scarpam haec idea eo, quod hic cataractam e postica bulbi camera penitus exterminans, hanc in corporis vitrei fundum inter musculum oculi exteriorem et inferiorem demergere docuerit, majorem adepta est perfectionem.

His non minus, quam technicismo ad solidiora principia exacto, quod feliciori institueretur successu, ejus prae extractione eminentiam extra omnem jam teli jactum positam crediderunt, ultroque credunt depressionis asseclae; atque nunc eo magis, quod praerogativas ejus nova ditaverint observatione, quae non exigui omnino momenti, recenti plane cataractam operandi methodo praebuit originem; ea nimirum, crystallum opacam resolvi, resorberique posse. — Observatione scilicet didicimus cataractae depressae particulas, aut et totam, non semper aegri permanens in damnum rerurgere, ita nec residuis post extractionem ramentis, quae pupillam nonnunquam suffundunt, perduranter visum turbari, verum cunctis his temporis tractu dispulsis pupillam repurgari visumque redintegrari. Experientia poro docti sumus cataractas a laesionibus oculi paulatim disparere visione eadem ratione redeunte. Cujusmodi exempla in Richter's bibliothecae chirurgicae primis decem voluminibus multa reperies.

a) Cl. Willburg Dissertatio de diversis lucusque usitat's cataractam operandi methodis.

Observationes hae computatae novam ingenarunt idaeam, quae inauditae hucusque, ac minus periculosae operandi rationi ansam subministrans a Pottio primum 1) in effectum deducta est, cujus hanc in rem verba circiter sequentia sunt: 2) Cataracta pro parte dura pro parte molli, dura pars conatus omnes eam deprimendi irritos reddens postica in oculi camera consistit, capsulam vero rite aperturo, ut humore aqueo lens penetrari possit, pars solida, etsi initio perquam conspicua, transitum lucis per pupillam inhibeat, lapsu temporis, in nonnullis prius, tardius in aliis resolvetur, ac tandem penitus disparendo oculum adeo clarum sistet atque functioni propriae idoneum, ut aptiorem nec faustissima quidem operatione obtineas. Rem magis dilucidaturus, cataractam, quam indolis mixtae reperi, nec deprimere tentavi, sed ex suspenso lentis in intraneis circumvoluta ceteris partibus suo in situ relictis lacerare contentus, hanc vix unquam non adeo resolutam vidi, ne vel minimum ejus remaneret vestigium. Occasione secum aliquoties ita ferente solidiorem

1) Anne vero Mathiolus Italus primus fuit, qui solubilitati lentis confidens, suam operandi methodum huic conformavit? Hic simplicis filii orichalcini loco, filis aureis in penicilli speciem colligatis per Albucasi tubum (traductis lentem discerpere contendit. Vide *Traité des Operat. d. Chir. p. Verduc. à Paris 1703.*

1) Perciwalls Pott's chirurgische Werke, Berlin 1787. II. Th. p. 431.

partem anticam in bulbi partem protrusi, in qua pedetentim diluta, nunquam non evannuit, dolore vel alio incommodo resolutionis sub opere ne levissimis quidem subnascentibus.

Hunc excepit Gleitze 1) qui forte admonitus, quod Pott per anfratus perfecerat, breviori via peragendum suadet. Extractionis nempe laborem obortis subito cataractosi convulsionibus suspendere coactus, ne re infecta recedendum esset, acu corneae per vulnus ducta anteriorem capsulae partem destruxit, lentem resorptionis negotio ultro committens, qua 20 dierum spatio absumpta, pupilla undique serena visum restitutum laetatus est. De industria repetitis deinde vicibus redintegrato periculo idem respondit eventus.

Idem Conrado cum evenirét, 2) hic meditabundus, ut est, sinistrum, quod fuit, in sum convertens emolumentum corneae per aperituram acum trajecit, qua parte capsulae prona animose discissa lentem absorbendam permisit, quod intra 12 septimanas factum consilio causa fuit, ut acu tenui, angusta, lanceaeformi, pari modo, loco solum ab iride paulo magis remoto, ac sub extractione fieri solet, per corneam in pupillam admissa, capsula sufficienter aperiat, retractaque dein acu oculus deliga-

1) Gleitze nouvelles observations pratiques sur les maladies de l'oeil, ect. Paris 1786.

2) Arneemanns Magazin für die Wundarzneykunst. Göttingen. I. Theil p. 95.

3) Arneemann l. c.

tus per duas tresve dies relinquatur quo spatio vulnusculum ejusmodi consolidari solet ac dein lentis per resorptionem consumptio expectetur.

Sperat laudatus fore, ut haec agendi ratio plerumque pari prosperitate coronetur, deesse vero sibi copiam plura per experimenta ex ratione fausti ad infaustum successum operationis valorem eruendi conqueritur.

Celeb: Beer 1) eodem plane tempore extractionis sub opere difractae cataractae dimidium, relicto solum exiguo capsulae flocculo 19 dierum curriculo exstingui videns aliorum adinstar methodum a Pottio propositam emendare in animum induxit, eumque in finem sequentia pericula fecit 2) Cultelli ad cataractam extrahendam fabrefacti eadem, ac hoc sub negotio, ratione per corneam, traducti cuspide trans pupillam admissa, capsulam transcendit, quo facto eadem, qua inductus fuit, directione, cultellum sollicitè retraxit, ulteriora a processu chemico animali exspectans, quae propriis ejus verbis hic adferam: „In 15 cataractosis, quorum 14 id utroque oculo fuerant, in 29 adeoque oculis suffusis hanc methodum summa diligentia periclitans unicum votis respondisse observavi, id est, lens maxima pro parte alioquin liquida penitus resorpta fuit, in altero successus imperfectus, in duodecim nullus, atque in uno resoluta quidem crystallo, capsu-

1) Arnemanns Magazin l. c. p. 184.

2) Arnemann l. c.

la visum intercepit.“ Hinc conclusit succesum hujus cataractam operandi methodi faustum haud frequentem futurum, paucissimosque tractatorum ea visum recuperaturos. Asserit porro a Conradi propositum operationis processum, quoad theoriam sane quidem ceteris anteferendam usui tamen vix unquam cessuram.

Venerandus Richter ille noster inquit: „ubi cataractam fluidam esse certo comperimus, operationem facile simpliciore faciemus acu per corneam et pupillam adacta capsulam, patefaciendo, quo illa profundatur.“

Hekerus 2) mulierem hac methodo primam operatam fuisse sequentibus narrat. „Mulier angla oculista, vidente Mylord Rich, filio Comitiss Warwich acu aperuit corneam supra pupillam et humorem aqueum exhaustit, sive effluere sinit, qui turbidus et obscurior factus visionem imminuerat, ita, ut aeger quasi per velum se omnia confuse cernere crederet. Post humorum effluxum oculus concidit. Applicata remedia, imperata quies in tenebris, sic prospectum inflammationi. Aliquot post diebus, postliminio succrescente humore aqueo, qui est excrementitius, non pars corporis, et qui reparari potest, intumuit, sive repletus oculi globus punctura ejus oclusa et consolidata nulla remanente cicatrice. Restituta visionis acie et perfecte curatus fuit aeger.“

1) Anfangsgründe der Wundarzneey. 3. Th.

2) Hekers Annalen der gesammt. Medizin III B. IX, St.

Propositionibus in hanc simplicem cataractam operandi methodum a Conrado, Richtero etc. factis, institutisque eapropter per Gleitzum, Beerium experimentis res nulla amplius iuvestigatione digna videbatur, (saltem data contrarium testantia me sciente nulla sint) cum res repente denuo per Dr. Buchhorn, qua nova, aut saltem novo nomine insignita proclamaretur. Hic namque per Celeberr: Reil eam in rem reflexus, captis in vario animantium genere experimentis, rem ad praxim traduci posse, doctus, tractatui autor fuit, cui inscripsit: „Dissertatio de Keratonyxide, nova cataractae aliisque oculorum morbis medendi methodo chirurgica,“ et Keratonixidem illam nominavit methodum, qua acu ad id adaptata cornea perforatur, ut operatio quaedam in interioribus oculi partibus fiat. Secundum illum adhibenda est

- 1) Ad varias cataractae species
- 2) — cataractas secundarias
- 5) — nonnullos alios oculi morbos.

Professor Langenbek perfecta hac opella Keratonyxidem dignam, quo in operationum chirurgicarum album reciperetur arbitratus, ut res a plurimis ad trutinam revocaretur effecit. Synopsis enim dissertationis commemoratae bibliothecae suae chirurgicae voluminis 2di fasciculo 3tio promulgavit, subjuncta ad calcem sua in rem mente additis simul quibusdam casibus de felice operationis hujus per se redintegratae successu perhibentibus.

Sermonem de hocce objecto quoque moverunt indices eruditorum gratia Göttingae, ephemeridesque literaturae Jenae edi solitae.

Abhinc Langenbek nullam recentis hujus operationis examini aptam occasionem transmittere, eam pro suo emendare; imo plus, et primae vivam in corneam arte factae puncturae sibi vindicare gloriam. — Anni spatio tantam collegit experientiam, quantam arbitro sufficere putabat; ac tandem judicium opusculo 1) quod edere dislaturum se fuisse, indicavit, si quid in rem ad huc desiderari cognosset, protulit, quo methodum suam, omnibus numeris absolutam, usu facillimam, omni plane discrimine vacuam atque ad cunctas cataractae species apprime adplicandam declaravit. Ast vero non ut medium ad promovendam obscuratae lentis resorptionem verum innuente id jam ipsa dissertationis titulo, ad facilem tutamque reclamationem hac operandi utitur methodo, ac nonnisi ubi per adjuncta quaedam, suffusionisve per naturam reclinatio fieri nequit, capsulam lentemque comminutas resolutioni vasorumque bibulorum activitati concredit. — Peragit autem operationem hanc instrumentulo proprie ad id perse adaptato, acui Scarpae non absimili. Quadragies et bis cataractam operatus, et quidem quamvis Keratonyxide, quadragies et bis tanto cum successu, ut visio perfecta cuilibet re-

1) Dr. C. Joh. M. Langenbek Prüfung der Keratonyxis einer neuen Methode den Staar durch die Hornhaut zu operiren, ihn zu zerstückeln ect. Gött. 1811.

diret 1). Nemini jam mirum videbitur, qui Langenbekius tam felici operationum successu, quali nulla gaudebat methodus, abreptus ei nec supremum quidem lapillum amplius deesse ovaret? Novus per eum oculisticae in campo videbatur illuxisse sol, sua pernicitate quaquaversus celerrime diffusus, immitandi ardorem inflammans. Mox ad prisma exactus, ast pro dolor! non fuit verus ille sol non mera radians luce. Colore perfectionis detricto fucus apparuit. Et profecto non facilis, nec periculo carens agnita nec cuilibet exercenda. Operationes enim omni sollicitudine ad modum praescriptum exactas, exitus, quos solum post extractionem aut depressionem videre consuevimus, quoque nova hac methodo fugatos creduli sperabamus, sortiri obstupuimus; mox namque penitus inanis fuit operatio, mox vero pedisequam habuit ophthalmidem funestissimis stipatam terminis, ut sunt cataracta secundaria, lymphatica, synizesis pupillae, hypopion, destructio bulbi. 2).

Professor Langenbek unus felicissimus, ei par nemo. —

Antequam vero meam de Keratonyxididis valore aut infirmitate sententiam depromere ausim, ejusve ad alias methodos rationem desigere suscipiam, liceat observationum propriarum copiam in medium proferre, quae dicendis fidem

1) Medicinische chirurgische Zeitung 1812. 1 B. S. 378

2) Vide Salsburg med. chirurg. Zeitung v. 1812 — 1811

conciliare valeant. Ennumerandas hoc loco operationes Prof. Beer instituit, cui assistens in harum eventum solertem adhibui animum. Fiebant vero acu aut Langenbekii aut alia ancipita ad operandam cataractam adhiberi solita, pupilla hyosciami, aut belladonnae vi prius dilatata, inferiorem hujus super marginem per corneam adacta; humoris aquei praematura, nimiaeve per vulnus effusio, operationem, quae difficiliorem vel periculosam reddidisses, nulla nobis visa, quin vero potius acum iterato illatam, demptamque absque cammerae anterioris exinanitione conspeximus.

Observatio I.

Hornung Ignatio pusioni septem menses in lucem edito cataracta pura lenticulari utroque lumine orbo die 28. Febr. 1811 capsula acu ancipiti aperta, nec inflamatio nec ulla obscurationis alteratio; quare die 15 Julii anni ejusdem operatio reiterata, sed successus idem. Mense octobri a. c. Keratonyxide tertio instituta, quo lens plurimum discerperetur, acus quaquaversus ducta. Post hac inflammatio levis, qua disparente cataracta contractior, pupilla, quod minus esset annulo pellucido cincta, candidior. His ita perstantibus operationem mense Majo 1812 quarto repetituri, cataractam aridam siliquatam, quam perfectam ac comminutione resistentem deprehendimus, deprimere coacti sumus, parvulo id. tranquillius ferente. Inflammatione cuncta inde orta mox composita oculum attentius con-

templantes, cataractam resiliisse, ac planum inclinatum retro pupillam formando, visionem inhibere, vidimus. Quartus ab eo agitur nunc mensis, quo res eodem perseverat statu.

Observatio II.

Illic Joannes 14 annos natus, oculo dextro jamjam obscurascente, sinistro cataractam lenticularem, mollem, rite evolutam gerebat, quam die 4to Maji 1811 acu ancipiti deprimere frustra conati, quod semper resiliret, in frustra discissam resorptioni commissimus. Phlogosi insecta, opere non levi, discussa, cataractam quidem evanuisse vidimus, verum pupillam textu filamentoso tenui lymphae plasticae sub inflammatione exsudantis sobole fixam, visionemque admodum imbecillem misero impertitam doluimus.

Observatio III.

Chinow, Francisco adolescenti 14 annorum cataracta centrali sat notabili visus in utroque oculo ita intercipiebatur, ut absque mentore ambulare nequiret, objecta vero, minora quoque, sat vicina debiteque ad oculum sita distingueret, immo, aegre quidem, legeret et scriberet. Keratonyxis huic plurima pollicebatur. Tentata prima reclinatio die 21 Maji 1811 non

successit cataractis elateris in modum continuo resilientibus. Causam hujus persistentem capsulae cum partibus inferioribus nexum rati, huncque solvere in vanum adnisi, spe ducti capsulam frequenti reclamationis tentamine sat esse disceptam, cataractas resolutioni resorptionique concessimus. Ophthalmitis postliminio nata facile difflata. Cataractae vero majores, visio deterior. — Trimestri post operatio renovata, at nec cataractae, nunc perfecte evolutae, lentem et capsulam occupantes, tam quam prima operatione depressae mansere, nec capsulae acum admittebant, qua dissecarentur. Phlogosis haec excepit pluribus hebdomadis durans, qua sopita lenti oculi sinistri absorpta capsula cataractam aridam siliquatam sistebat. In dextro nulla mutatio. — Anno post patriis a lavibus Viennam redux, oculo dextro cataractam gerebat capsularilenticularem perfectam, pupillam ex integro praeccludentem; camera anterior abnormiter ampliata, cornea obsoleta, bulbus vero totus varicosus; quemvis tamen lucis gradum percipiens. Sinister per cataractam aridam siliquatam a pupilla satis remotam visu distincto privatus; ceterum valet.

Observatio IV.

In Catharina Zaeris semestri infantula utroque oculo cataracta molli lenticulare caeca, post apertam, intervallo diverso temporis, ternis vicibus, nempe die 22. Octobr. — die 27. Nov. et die 19. Dec. 1811 acus ancipitis ope, cap-

sulam, nulla inflammatio. nullum resorptionis vestigium.

Observatio V.

Catharina Esquer, vidua 50 annorum, constitutionis validae, oculo sinistro post cataractae extractionem destructo, dextro ob suffusam lentem nihil videbat. In hac reclinatio per corneam fausta die 10. Maji 1811 instituta, mox enim ab ea pupilla serena, visus clarus, dempta, post triduum oculo operato, cataractam mediam resurrexisse quidem patuit, sed hac 14. diebus post consumpta, visus bonus.

Observatio VI.

Kammerhofer Josepho, 4 ultra 50 annos nato atque lumine dextro suffusionis per extractionem frustrato, sinistri vero lenticulari pura extincto, reclamatione hujus per corneam 4. Maji anni 1811. instituta, cito denuo affulsit dies. Ast invida ophthalmitis dirissimis stipata capitis doloribus a destructione bulbi aegerrime non nisi prohibita misero lymphatica tellula pupillae subtensa hanc aliquomodo obscuravit; nec anni abinde elapso spatium vindictam hanc leniens.

Observatio VII.

Laurentius Schöffner, quinquagenarius: utroque oculo cataractosus, valde cachecticus, at

que dextro capsulae cum iride perfectam concretionem, sinistro vero cameram anticam solito majorem insuper habebat. In hoc reclinatio per corneam die 23. Maji 1811 facta visum incompletum restituit, cataracta nimirum ad dimidium pupillae continuo resurgens, nec post 14 dies per pupillam superiori dimidio liberam plus lucis admittebat, quam ad incesum sufficeret.

Observatio VIII.

Galasek Josephus 15 annum agens suffusam lentem et capsulam ac hanc insuper cum iride concretam sinistro in oculo gestabat; hujus concrementi solutione bis nempe die 24. Maji, et die 6. Junii 1811 incesum tentata, lens soluta est, capsula vero cum iride adhuc nexa, pupillam plus, quam mediam opacans, visum parcum admittit.

Observatio IX.

Eigner Magdalena: adolescens 16 annorum constitutionis firmae; post eruptionem crustae lacteae in gena dextra subito lucis com meatu per oculum ejusdem lateris cataracta molli privatur. Haec die 6 Decembr. 1811 acu ancipiti multifariam dissecta, resorptioni traditur; interne antimonialia propinantur. Crusta lactea post 20 dies evanida, cataracta gelatinam represen-

tabat, quotidie magis diaphanam, ac tandem in segmenta ad modum lentis macerationi subiectae fatiscens. 30. ab operatione die residua obscurationis particula in cameram anticam prolapsa floccum niveum crystallisatum praesens, qui altera die ad fundum sponte demersus pupillam liberavit visionem integre reducem non amplius impediens.

Observatio X.

Sollner Franciscus septennis puer capsula et lente utriusque oculi suffusus natus, bulbo tam inconstans, ut hic bina die 30. Decemb. 1811 et 18. Jan. 1812 facta, sub Keratonyxide hasta Pamartii figendus fuerit. Inflammatio quavis vice subnata sponte cessavit. Alteram post operationem lente consumpta, capsulae remanserunt opacae visum in utroque oculo turbantes.

Observatio XI.

Huber Franc. novembris, robustus, oculo sinistro gelatinosam per cataractam lenticularem luce captus 15 Febr. 1811 pupilla multum ampliata, capsula consueto instrumento discissa, nec phlogosis nec mali alteratio. Hinc Kalendis martii operatio renovata. Ex hac lens soluta, capsula vero obscura pupillam praeclu-

dit. Haec 15 ejusdem M. aliquoties depressa, toties resurgebat inferioribus repagulis non liberanda. Facta eapropter puncturae in cornea cultello cataractae sacro, dilatatione, hamulo extrahi tentata. Uncello jam maxima cum capsulae parte extra oculum protracta, haec subito rupta celerrime retrahitur. Probabile hic est, hyaloidea per tensionem lacerata corpus vitreum in pupillam subiisse, hocque capsulam depressam fuisse. Haec subsecuta phlogosis, cum tumore, et aucta mucii secretione, quibus feliciter amotis pupilla serena, ast iris immobilis, cicatricula vulnusculi plagam in cornea notans, visus mediocris.

Observatio XII.

Schuwirth Josepha, decennis, leucophlegmatica ob fluidam utriusque oculi cataractam lenticulari capsularem a nativitate caeca 3. Febr. 1812 capsulis acu perforatis proflua lens laticem aquosum turbavit, quo post aliquot dies denuo limpido capsulae jam ante operationem hinc et inde opacae punctatae pristinum locum obsidentes pupillam luci imperviam reddere visae. Die 7 April: deprimi decretae id vero sinistro in oculo, ex eo, quod capsula solum partibus superioribus disjungi potuerit, non cessit voto. Quare eam cornea per caedendum vulnus extrahere susceptum 20. Maji, libera capsulae sinistrae pars tractum hamulum morigera sequebatur, donec intermedie per partes firmiter

adhaerentes connexis vel capsulae vel hyaloideae tensissimis cedendum foret, tunc postrema rupta, illa hamulum repente deseruit; considerabili corporis vitrei copia corneae per vulnus profusa; bulbus hinc cito deligandus fuit. Dextri oculi capsula capi nequiens discerpta. Bulbus uterque exinde incensus, tumuit, mucum majoli quantitate reddens. 5ta ab operatione die re-rigatis oculis prolapsam iridem utroque in oculo conspeximus, inflammatione decrescente cum vulnere conglutinatum.

Status oculorum quatuor mensibus post: obscura dextri capsula, ut prius retro pupillam, expansa visum impedit.

In sinistro praeter iridem, pars etiam capsulae protractae corneae vulnere adcrevit. Dum vero capsula per corpus vitreum maximam partem loco trusa latus occupet, pupilla libera, visus restitutus.

Observatio XIII.

Schmidt Elisabeth, puella 7 annorum optime valens, cataracta fluida utroque oculo capta. 20. Aprill 1812 Keratonyxide instituta acus capsulam vix penetraverat, cum jam fluida lens prorumpens humorem aqueum turbaret. Quo tamen capsula rite discerperetur acies, quantum in turbidis fas erat, omnem in partem prudenter ducebatur. Circa vespertas eclysis, vomitum, vomitus, parvis tamen aquae melissae li-

quore anodyno et laudano liquido Sydenhami remissae dosibus, mox compositus. Recedente inflammatione, humor aqueus quoque decolor redibat. At vero capsulae adiaphanae nec essentia mutatae, nec loco motae 4to abinde mense eundem statum sustinebant.

Observatio XIV.

Hac Francisco adolescenti 15 annorum valido, cataracta oculi sinistri, lenticulari, molli, cui centralis capsulae obscuratio complicata est, laboranti, 1. May 1812 capsula una cum lente acu ancipiti omnem in sensum, quam fieri poterat, diligentissime dissecta, enatam in meditulo pupillae pellucidam per plagulam complura illico distinguere objecta concessum fuit. Ab operatione levissimus bulbi rubor, sed pupillae obscuratio plenaria. Elapsis 4 hebdomadis resorptionis initia, duabusque postliminio effluxis, pupilla clara, visus bonus. Si vero haec dilatetur, capsulae opacus orbis discernitur tenue transversim tendens filum quo iride valdopere contracta pupilla in majorem et minorem disterminatur.

Observatio XV.

Kollmann Franc. Miles stipendiis confectis (invalidus) lenticulari cataracta oculo dextro

caccus, decrepitus, ulceribus crurum foedus, duplici hoc postremo intuitu, quo depressionem per corneam extractioni praetulerimus, fuit, qua Langenbekii acu facta, lens omni licet pressioni morem gerens, usque tamen rediens inferiorem supra pupillae marginem eminebat; scabrosa liquidaque superficie, quod esset, tractata, liquorem aqueum turbabat. Post operationem inflammatio erysipelacea, vulnusculi puncti suppuratio, ac pluribus diebus post visio. Ast animali ex vita in universam jam maturo, hoc gaudio frui paucis duntaxat, septimanis fuit concessum.

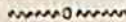
Observatio XVI.

Annae Bráml, 50 annorum, temperamenti perquam irritabilis, aniculae, lente una cum suo involucro opaca utroque lumine exutae; die 11. Maj. 1811 in sinistro lens acu Langenbekiana celeriter et perfecte reclinata, in dextro vero cataracta molli et liquida, reclinari non patiente, discerpta solum. Inflammatio uncula ab, operatione facile extincta, illi purissimam per pupillam visus rediit in hoc vero nec post 4 menses ulla mali mutatio.

Observatio XVII.

In Mirtinger Georgio seniculo robusto 70-agenario ante novennium per cataractae extrac-

tionis sequelas oculo sinistro frustrato, alterius lumine per capsulari lenticularem destituto, 17. Julii 1812 Keratonyxis facta. Facile capsulae nexus superior lateralisque cedebat, obsequiosa in fundum bulbi deprimebatur, pupillam limpidam relinquens cataracta, at vi premente vix remittente, adeoque acu ex oculo vix tetracta, resiliens locum pristinum recuperat. Saepius dein eandem per aperturam absque humoris aquei dispendio illata acu depressio repetita; sed opera perdit, continuo resurgens planum inclinatum retro pupillam sistebat. Vehemens inde ophthalmitis, ac hinc nullo labore avertenda supuratio in cameris et pupillae synizesis. Phlogosis devicta fato in oculum impingit aeger, quo multus in cameram anticam effusus cruor visus pupilla artificiali restituendi spem abstulit; ac tandem atrophiam bulbi complementum mali.

Observatio XXIII.

Krantzer Theresia 22 annorum juvenis constitutionis firmæ, valetudinis ceterum pancreaticæ, tribus jam annis cataracta capsulari gelatinosa sinistro in oculo visum patiebatur turbatum. Hinc cum die 14 Julii 1812 capsula in lentem usque profunde percinderetur, repentino oculi motu, iris in collum acus levissime impingit, unde vertigo, eclysis, sed vomituritio nulla, situ in dorsum quieto mox evanida. Horis tamen aliquot post, ophthalmitis dolore una per gradus increſcente tanta evolvitur, ut non nisi

generoso adparatu antiphlogistico citam bulbi destructionem arcere contingeret. In camera tamen postica puris natus fons velut cornu copiae in anticam exundabat; sensim dein resorpto pure, synzesis pupillae perfecta, lymphaeque plasticae in anticam iridis faciem exsudatione, tentamen quodvis visum restituendi irritum redditum. Ac quartus nunc ab operatione labitur mensis, quo invicta pergit chronica habitu phlogosis atrophiae bulbi metum jure incutiens.

Observatio XIX.

Litzmaier Josepha puella 9 annorum, connota utriusque oculi cataracta arida siliquata visum magnopere limitante affligitur. Summo labori die 4. Aug. 1812 in mobilissimum bulbum admittebat acum, qua facta reclinatio resurgente continuo suffusione imperfecta mansit, quam, summa quamvis sollicitudine iridis laesio conflictusque vitaretur, ophthalmitis tamen non exigua, suppuratio, synzesis pupillae ac magna in atrophiam tendentia consecuta.

Sufficiencia his fide ennaratis dixisse me arbitror, ut, quibus sequentia confirmem habeam. Esto vero haec, ut perfunctorio solum intuitu facile liquet, Keratonyxidi minime faveant, immo potius contrarium ab hujus defensoribus al-

legati, probent, ac ab ulterioribus periculis multos fortassis repellere magis idonea evaserint, iisdem tamen Keratonyxidem manuali in medicina non solum magni momenti, verum etiam ejusdem juris, quo extractio reclinatiove gaudent, aequè dignam esse, Buchhorniumque eo, quod hanc oblivioni erripuerit gratum omnium animum mereri, demonstrare mihi posse videor. Haec enim cataractam operandi methodus sui technicismi simplicitate, artificio definito, violentia perexigua, incommoditate pro patiente minima praeter ceteris se commendat, ac nisi caeco obsessum affectu, egoisticave retentum contumacia, suas quemque in partes transire cogit.

Campum vero illi ampliorem, eo extractionis reclinationisve vindicare valoremque ejus majoris aestimare, nefas, quin potius arctioribus haec constringuntur cancellis, rite autem indicata utramque et vel praecipue extractionem longe praestit, successuque quo coronatur secundo, praestantiam abunde evincit. Ast et hic evenit, quod aetatem nostram passim adurit, unumquemque scilicet: extrema tantum venari, sua unice merita agnoscere, aliena contemnere, eoque, quod tenuisse beatum, aureo a medio aberrare. Qui igitur majora ex Keratonyxide postulare, ac ea praestari possunt, qui in agendo sphaeram ejus transcedit, semet ipsum deludit, alios fallit, atque in veritatem et artem peccat. Quare bona, ut proficiant, si optat naturae curiosus, peccato ad scientiam progandam, arrogantiaque privo accedat animo,

nec proprium deperiens gñatum, hujus praetervideat naevos, nec aliorum non cernat virtutes.

Keratomyxis facta de materiae animalis continuo commercio superstructa, crystallo aegra ad hoc provocat; ejus technicismus, quo ex hoc cambio usum trahat, adornatus, eo unice tendit, ut methamorphosin hanc in lente moveat, motam expediat, atque, submotis, si quae obicem ponerent, impedimentis absolvi efficiat. Hoc Keratomyxididis munus, haec extensio, hic ambitus; quidquid extra hos cancellos, id ab ea alienum. Jam nunc vero eruendum, quibus materiae animalis huic cambio crystallus obscura subducatur. Atque hunc in finem sequentia commemorasse juvabit: Quaevis, morbo extra circulum activitatis corporis nostri posita pars, quodvis machinae nostrae rigidum constitutum, qua tale, ex se sui resorptioni resistit. Atqui lens opaca ut rigidum, ut morbo et capsula sua efficaciae corporis nostri substracta particula, cuius resolutioni atque adeo resorptioni, quamdiu talis, refragatur. Et reapse quis, quaeso, lentem sua reclusam capsula disparuisse vidit? Ut ergo resorberi apta evadat, ab hac liberanda, atque cum medio in contactum ponenda, quo dilui, quo fluida reddi possit. Hoc menstruum est humor aqueus, quo emollita resolvitur, atque celeritate, ad venarum bicularum activitatem directe se habente, dispareret. At vero, quod lentem egregie liquefacit, non aequae capsulam solvit. Haec fibroso membranaceo textu, propria, suae destinationi in oculo respondente, indole, cuius humoris aquei fundenti vi resistere nata commerci-

um materiae tamdiu solum agnoscit, quamdiu vasa ejus integra, quamdiu non obliterated.

Haec per experientiam dictata veritas Keratonyxididis normam statuit, atque nonnisi sequentibus sub conditionibus secundum pollicetur eventum.

1. Crystallus caliginosa a capsula liberari possit.

2. Eadem ita conformata sit, ut humore aqueo emolliri queat, solvique.

3. Vasa resorbentia vi lentem liquatam inhalandi polleant.

Quod jam liberationem lentis a capsula adinet, id solum eo intelligendum est, ut capsulae facies anterior, de qua hic enim sermo, libero humoris aquei ad lentem aditui sufficienter apperiat.

Raro autem lens, cujus in solutione operationis finis unice nititur, eam in soliditatem et duritiem, ut menstruo hoc emolliri liquefierique non posset; crebro vero, provecta praesertim aetate, tarde solum ac lente procedit, ac nonnisi repetito artis auxilio aliquis editur effectus. Ubi vasa lymphatica jam nimis stricta, ubi vis eorum resorbens debilitata, nec resolutis suscipiendis aut susceptis ultro vehendis sunt, ubi caecitas jam ipso marasmo gignitur; aut ubi per statum morbosum systematis lymphatici resorptionem illam requisitam non futuram

praevideri prudenter potest, adeoque nec in censum jam sumptam efficaciam exerere valet, operationem hanc amplius indicari non duco, nec ullum operandium ejus esse animi, quo anticipem operandi methodum, illi anteponeret, qua velocius, tutiusque magisque definite scopum assequi certus. I) Quare momenta haec ante operationem probe expendenda.

Capsula vero secura manu determinatisque ductibus, acu acerrima in lobos quaquavorsum discendenda est, ut horum nexus mutuus ita tollatur, quo illa, si normalis fuit, destructa ulterioris nutritionis potestate, exsiccari, corrugari atque perstantis cum corona ciliari cohaesionis vi retro uveam retrahi cogitur non amplius obex visui unquam futura. Si vero obscurata vasis obstructis resorberi nequit, si nexu, aequabilive expansione corrugari ac retro uveam retrahi impeditur, dissectione imperata id saltem ejus in medio, ut fieri possit, efficitur.

Quam jucundum, quamque utile jam foret si expeditu haec tam facilia essent, ut viden-

1) *Celeberr.* Beer hanc dissertationem perlegens sequentem a se factam adnotationem inseri petiit:

Cum autem experientia nos edocet, uti quoque ex catalogo proprio de cataractosis, in quibus operatio a me instituta (qui hucusque mille ducentos quinquaginta quatuor numerat) quovis momento demonstrari potest, quam plurimos cataracta vexatos esse seniculos, mere decrepitos utcumque rigidos, solutioni et resorptioni lentis opacae nullomodo faventes, luculenter etiam, ut pateat, necesse est, Keratonyxidem proprie sic dictam nonnisi raro vere indicatam esse, Beer.

tur, si ubique, ubi capsula lentis resolutionem inhibet, in usum vocari tuto possent? At quam dissona his sunt, quae in praxi experimur? Quantus enim cataractae specierum sua jam natura ab hac operandi methodo abhorrentium numerus?

Aut iis, quae per accidens operationem ingravant, hujus eventum dubium reddunt, aut frustrantur, nec in considerationem sumptis, vel solam capsulae dissectionem si fueris contemplatus, quanta jam hic operantem ab instituto desistere jubent impedimenta? Quare si capsula ob deficientem materiae permutationem admodum tenax, solida facta, aut exsiccata fuerit, ut exempli causa, cataracta arida siliquata; quovis omnino tentamine abstineas, moneo; labor enim perditus, nec mucronem acus in obscurum adiges taceo, ut id ita discindas, ut vel dimidiae operae pretium.

Par et ex cataractae liquidae operatione eventus; pertusa enim capsula (ut plurimum enim affecta) suffusione lactea effluxa laxior, acus motum quamvis sequatur, ocyus tamen hoc vel illo solvetur nexu, quam ut debite perscindi patiatur. Tentamen igitur tale vanum, visus namque post id cataracta pure capsulari, quemadmodum prius, hac et lenticulari simul eliditur.

Si porro capsulam cum uvea concrevisse contingat, si pupilla ad maximum, ut oportet, ampliari nequeat, nullo plane casu excepto, meo saltem consilio, haec operandi methodus postrema. Inprimis enim capsula, cum debite conscin-

di non possit, cataractam posthumam capsularem certo sistet; iridem dein ne tangas, distrahasve, vix evitabis, quod vero ne fiat, omni studio contendendum esse, ipsi Keratonyxidis primi defensores, et quidem jure merito, cautos non satis juberi posse, dicunt, quia iritidi violentae, cujus tristes sequelas ardue solum avertimus, proximam ponit ansam. — Quam autem de hujusmodi concretionis disjunctione quidam conceperant idaeam, rem nunquam fuisse nec unquam futuram existino. Nam praeterquam, quod solutio ejusmodi concretionum adeo celebrata non solum mere fortuita sit, sed insuper a non facile determinando cohaerentiae, extensionis, intensionisque gradu dependeat, nec fors unquam operantis dexteritati adtribuenda; eam acu per corneam in bulbum ducta exigi posse vel simplicia mechanices principia, manifeste inficiantur. Supposito nimirum operantem gravitatis partium per id genus solutionem afficiendarum non ignarum, scire quoque quatenus eas impune petere fas sit,

Jam autem cataractae speciebus suam per indolem Keratonyxide medicina proprie quibus conveniat, ex praemissis concludere est.

Quo cataracta scilicet purior, quo capsula minus affecta, individuum quo junius (dempta tamen infantia ad consequendum scopum, laesionemque declinandam oculis nimis lubrica) quo validius et magis activum systema lymphaticum, lentis consistentia solvi quo aptior, eo plura, quibus hanc notarum cuivis praeferas methodorum, habebis motiva.

Cunctas autem cataractas capsulares hac methodo excipi non contenderim, eas vero solvi ineptas convicto solum notare liceat: sibi Keratonyxidem, ubi capsulam rite discissam corrugatum, ejus lobulos retractum iri, certe praedici nequit, ibi operationem maxime dubiam haberi; neque indifferens videri, eam saepius, inaniterque instituisse. Universim eam adeo facilem et periculo vacuam reputare, cautum, neque technicis simplicitate seducat, neque mendaci incantet innocentia. Latet anguis in herba. Extractione reclinatiove quoad eventum, nullatenus constantior. Praeteream, et hanc prorsus non praevisa operationem non raro eludere immo et organon destruere, quod ipsi imputatur; sed quis operantium quaeso, tam certa agat manu ut iridem laedere semper profecto vitet? offendi, quae inulta non patitur, aut quomodo suspensissima, liberrimaque, qua operationem exequi oportet, acu tanta sub oculi nunquam tollenda mobilitate continuo vitabit? Ast nec solum hoc est, iridis unde mechanica offensa. Frequentius dexteri operantis acu ipsa iridem laedit cataracta. Humore aqueo solvenda crystallus eadem, qua mollescit, ratione tumescit, spatium, quam adsit, majus continuo sibi vindicans, partes vicinas indefesse intensis viribus cunei adinstar ab invicem distendit sicque flammam incendit, non domandas, nec nisi organo per suppurationem exeso, aut atrophia consumpto deflagrantes.

Gravis hinc lex: capsulam dissecturus lentis in substantiam profunde non penetrato, ne sublata cohaesione emollitio tanto rapidior; tem-

poris potius, humoris aquei sorbentiumque vasorum virtuti id committito negotium; alteraque successive consummi cataractam operatione facere praeferto magis, quam ut festinando, oculum perdas.

Circa particularum singularum ex oculi camera anteriori emmandationem perquam superfluum, ea, quae de concretionum disjunctione dicta, valent. Nec suae operans dexteritati tribuat, si lentis quaedam particulae in anteriorem oculi cameram trannaverint, nec magni id faciat sed superis gratus imolet, si acu intempestive ac effrante volutans oculum ipse non subruit, nec bulbum, tenerum hoc organon pro sphaera habet, in qua, ut, cuivis sua fert, libido, in instrumentis exerceri licet.

Capsula vero, ceteris oculi partibus, quam fieri poterat maxime parcendo rite discissa, hic ab ulteriori irriamento sollicite muniendus, ne quavis fere vice, alioquin subsequens inflammatio augeatur, aut creata saltem in phlogosin major opportunitas in hanc ipsam exaltetur, organonque discrimini superfluo exponatur. Assidua post operationem in oculum attentio, pro uti et promptissimum, si quid praeter normam evenit, auxilium, etiam me non monente, ministrabitur.

Cataractae autem solutionem ac evanescentiam oculi ab activitate tranquillius expecta, nec tuum agere praecipita; saepe enim resorptio celerius progreditur et plus resorptum est, quam e residua adhuc obscuratione concluderis. Absorptionem vero inflammationis ab operatione ex-

titande metu abacto externis promovendam tunc solum affirmaverim, dum tempus, intra quod eam jam contingere oporteret, absque effectu praeterlapsum, aut reliquus corporis status inertiam systematis lymphatici jure supponere jusserint. Quibus sub adjunctis, si de capsula sufficienter adperta, convictus sum, humorem aqueum profundi longe optimum resorptionis promovendae adminiculum, idque scilicet innocuum; effuso enim eo partes oculi cameris reclusas incredibili celeritate absorberi vel hypopion ostendit; nam in pus bulbi cameris summis sub doloribus collectum, cum per dies imo per septimanas medicamina vim resorbentem acuentia, interna et externa, nihil profecerunt, ruptam per corneam effusus humor aqueus medicum anxietate, aegrum doloribus liberat. Nec simultaneous id per puris evacuationem fieri sibi quispiam imaginetur; non raro enim cornea multo supra illius stagnum rupta elabendi facultatem negat, eventu nihilominus aequali; imo et magna quantitate in cameris oculi adaccumulatum pus, saepe inaudita celeritate absummi cornea etiam integra, docet quotidiana experientia.

Capsula autem non sufficienter adperta, aut lente minus compacta liquefactioni resistentibus, si Keratonyxidem per adjuncta institui liceat, hanc renovato.

Depressionem per corneam Langenbekio laudatam quod concernit, in eam, quam poscit, abire sententiam ex tum dictis, tum dicendis,

Justus non possum; immo vero ex opposito artem hac, retrogressam arbitror.

Willburgium eo, ut supra vidimus, bene meruisse, quod depressionem, reclamatione cataractae in corpus vitreum emendaverit, jure agnovimus, quam postmodum Scarpa hanc e camera postica plenarie submovendo, atque in sphaeram hyaloideam demergendo magis perfecit. Jam vero, quo jure Langenbekius horum meritis Keratonyxidi palmam eripuisse, huic praerogativam conciliasse confidat, sequentia docebunt, et quidem: prima reclamationis conditio est: Lens una cum capsula suis vinculis liberata e postica bulbi camera remota in corpus vitreum ita demergatur, ut inde evadere non sit; aut, ut capsula restitans ita discerpatur atque dividatur, ut subsequa ejus obscuratio visioni nunquam noxia.

Id consequitur acu per oculi tunicas admissa, in cataractam, sicut vectis in pondus agendo.

Ita semper quidem agitacus sive per corneam, sive per scleroticam inducta, et modo, utroque in casu, profecto aequali hypomochlion in tunica pertusa habens. — Considerata ponderis distantia patet, hoc vectis actione diverso pro hypomochlio diversum in locum promoveri. — Jam vero cataractae situ nexuque rite intellecto, qui acu per scleroticam immissa scopum praefixum adipisci valeam, debeamque, probe video

quomodo vero eum hac per corneam adaeta certo assequar, prorsus non capio. Hoc enim loco acu vectis in modum tantum in supremam lentis partem agendo hanc simpliciter reclinabo, capsulam ex inferioribus repagulis certo nunquam solvam, et si solvero, id mere fortuitum erit. At vero Scarpa docente, cataracta non replicanda tantum, sed etiam ex postica camera removenda est; jam autem qui hoc acu per corneam ducta fieri possit ex legibus vectis mechanicis cum situ partium oculi collatis, quis dicat; amabo?

Qua porro ratione cataracta tenebitur reclinata cellulis corporis vitrei per repetitum cataractae descensum et ascensum [quod crebrum est] anterioribus laceratis, camera posteriori multum ampliata, cataracta vero ipsa vi persistentis partium inferiorum connexionis tensa ut corpus elasticum continuo resiliente. In tali eventu nec operans nec aeger sibi complacebunt.

Altera conditio est: Oculo sub operatione, quam fieri potest, maxime parcatur, quo ophthalmitidis fomitem sollicitè arceas.

Verum quidem est hoc respectu puncturam per corneam tutiorem, laesionis plagam minorem esse. At quaeri potest, an simplex scleroticae et choroideae perpunctio adeo periculosa? an in hac funesti successus frequentiae talca? Experientiae vox hic unice decretoria, qua cum constet non simplex illud vulnusculum, sed ignorantiam, quo modo, quoque loco punctura

innocua; inconditam acu, tentaculi adinstar, sus deque, factam motitationem in oculi interioribus, processuum ciliarium destructionem, corpori ciliari et uveae inflictam offensam, corporis vitrei plenariam dirutionem, laesionem porro contusionemve retinae, improvida cataractae depressione positas incusari oportere; quare meliori methodo infestioem praepone-rem, non video.

Accedit, quod jam demonstratum est, punctura per corneam laesionem partium oculi nobiliorum minime vitari, quin potius vel nimis facilem reddi. Plures vidi depressiones per scleroticam, nunquam vero, etsi, successus operationis spectata cataractae remotione, optatus non fuerit, ejusmodi phlogosim, eo minus supurationem aut plane ruinam oculi, eam, sicut Keratonyxidem, sequi testis sum. Paucorum semper dierum spatio levi rubedine, aut et inflammationscicula vulnere consolidato, oculus convaluit.

Praesentiarum porro historia docet laesionem scleroticae et choroideae depressionis sub opere necessariam tam levem esse, qualem Keratonyxididis amici eas corneae defendunt. Sufficiat D. Prof. Landshutensem Walther aduxisse 1) qui nuperrime 34 cataracta obcaecatos reclinatione per scleroticam, nulla unquam inflammatione spem turbante visu donavit.

Quae cum ita sint; quis hanc gravare audeat? Quis eam emendare, quisve in ea subsequae phlogoseos germen quaerere suscipiat?

1) Salzburger medic. chirurg. Zeitg. 1812.

Theses defendendae

1. Cordis substantia caret nervis.
2. Placenta foetui est respirationis organon.
3. Cutis functio non consistit in sola transpiratione.
4. Non quaevis idiosyncrasia ex organismi individualis constructione eruenda.
5. Foetum in utero respirare non posse, nondum evictum.
6. Vermes animalium ex horum organismo ipso originem ducunt.
7. In Nosologia morbos sibi similes probe discernere maximi momenti est.
8. Exstant morbi primarii humorum, sicuti partium solidarum.
9. Sepsis, vera putredo, humorum nunquam in corpore vivo adesse potest.
10. Typhi datur Stadium inflammatorium.
11. Febris nervosa omnino a febre putrida distinguenda.

12. Venaesectionem in inflammationibus, non aetas morbi, sed virium conditio et symptomatum ratio dirigit.

13. Fistula vera lacrymalis, perfectam raro admittit sanationem.

14. Cataractae extractio reliquis methodis anteponenda.

15. Perforatio placentae orificio uteri insidentis, ad feliciter peragendum partum praeferenda est solutioni.

UB Med Uni Wien

+AM274152100

www.books2ebooks.eu